

คดีเกี่ยวกับวินัย

ความมุ่งหมายของการดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการเพื่อควบคุมความประพฤติให้ข้าราชการดำรงตนให้สมศักดิ์ศรีของตำแหน่งหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายและในการพิจารณาโทษทางวินัย ผู้บังคับบัญชาย่อมต้องพิจารณาไปตามระดับความร้ายแรงของการกระทำหรือพฤติการณ์ของผู้ถูกกล่าวหา ตลอดจนหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้กระทำผิดแต่ละคนเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ผู้ถูกกล่าวหา ผู้กระทำผิดร่วมกันจึงไม่จำเป็นต้องได้รับโทษอย่างเดียวกัน อีกทั้งกรณีผู้ถูกกล่าวหาถูกดำเนินคดีอาญาก็ไม่มีบทบัญญัติใดให้การดำเนินการทางวินัยต้องฟังผลการดำเนินคดีอาญา

การที่ผู้ถูกกล่าวหาเป็นเจ้าหน้าที่พัสดุได้ทำหลักฐานเท็จในการดำเนินการจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยา โดยลงลายมือชื่อในใบส่งของทั้งที่ไม่มีของให้ตรวจนับและรวบรวมเอกสารการเบิกจ่ายเงินเพื่อเบิกจ่ายเงินให้แก่ผู้ขายก่อนที่จะได้รับสินค้าครบถ้วน ปรับเปลี่ยนราคาให้สูงขึ้น และดำเนินการจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ในลักษณะแบ่งซื้ออันเป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ พฤติการณ์เป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๘๒ วรรคสาม และมาตรา ๘๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ การมีคำสั่งโทษไล่ออกจากราชการ จึงเป็นการใช้ดุลยพินิจที่เหมาะสมตามความร้ายแรงแห่งกรณีและไม่จำเป็นต้องรอผลพิจารณาของพนักงานอัยการแต่อย่างใด

(คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดหมายเลขแดงที่ อ.๘๗๔/๒๕๕๖)

ตามหลักกฎหมายทั่วไปบุคคลไม่อาจถูกลงโทษหลายครั้งในการกระทำความผิดครั้งเดียว ไม่ว่าจะเป็นโทษทางอาญา โทษทางปกครองหรือโทษทางวินัยและการลงโทษบุคคลมากกว่าหนึ่งครั้งที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้โดยชัดแจ้งหรือโดยปริยายเกินความจำเป็นแก่การรักษาไว้ซึ่งประโยชน์สาธารณะที่กฎหมายฉบับที่ให้อำนาจจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นๆ มุ่งหมายจะให้ความคุ้มครองอันเป็นการต้องห้ามตามมาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ การที่ผู้มีอำนาจออกคำสั่งลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรงซ้ำอีกสำหรับการกระทำความผิดเรื่องเดียวกันกับคำสั่งลงโทษทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง จึงเป็นการต้องห้ามตามหลักกฎหมายทั่วไป และรัฐธรรมนูญดังกล่าว และแม้ว่าบทบัญญัติมาตรา ๙๑ มาตรา ๙๒ วรรคหนึ่งและมาตรา ๙๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ มิได้ยกเลิกหรือยกเว้นหลักกฎหมายทั่วไปดังกล่าว และมาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง ของ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และผู้มีอำนาจอาจปฏิบัติตามบทบัญญัติดังกล่าวได้โดยเพิกถอนคำสั่งลงโทษทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรงก่อนตามพระบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ หมวด ๒ ส่วนที่ ๖ แต่เมื่อผู้มีอำนาจไม่ได้ดำเนินการให้มีการเพิกถอนคำสั่งลงโทษทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรงโดยให้มีผลย้อนหลังก่อนออกคำสั่งลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรงตามการชี้มูลความผิดของคณะกรรมการ ป.ป.ช. สำหรับการกระทำความผิดเรื่องเดียวกัน จึงเป็นการลงโทษซ้ำอีกครั้งสำหรับความผิดทางวินัยเรื่องเดียวกัน อันเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายทั่วไปและรัฐธรรมนูญ

(คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดหมายเลขแดงที่ อ.๗/๒๕๕๗)

Department of Administrative Litigation